

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   ปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงาน การเจ็บป่วยและบาดเจ็บ
ที่เกี่ยวข้องเนื่องจากงานของแรงงานนอกระบบ: กรณีศึกษา
กลุ่มทำโครงการ

ผู้เขียน

นายปรีชา ชัยชนันท์

ปริญญา

สาขารณศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ. ดร. ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อาจารย์ ดร. ชานี แก้วธรรมานุกุล

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

คนงานกลุ่มทำโครงการต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมและสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ทำให้เสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากงาน การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงาน การเจ็บป่วยและบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานของกลุ่มทำโครงการ ตำบลแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 226 คน รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคลและการประกอบอาชีพ 2) ปัจจัยคุกคามสุขภาพจากการทำงาน และ 3) การเจ็บป่วยและบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องจากงาน ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.99 และทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าในระดับที่ยอมรับได้ (0.85) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยคุกคามสุขภาพจากสภาพแวดล้อมการทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยคุกคามสุขภาพด้านการยศาสตร์ คือ มีการใช้มือหรือแขนทำงานซ้ำๆ (ร้อยละ 94.25) มีการนั่งกับพื้นตลอดเวลาการทำงาน (ร้อยละ 89.38) มีการบิดเอี้ยวตัว ก้มตัวขณะทำงาน (ร้อยละ 82.30) ขณะที่ปัจจัยคุกคามสุขภาพด้านเคมี คือ ฝุ่นไม้ (ร้อยละ 55.75) ส่วนสภาพการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานกับเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ของมีคม (ร้อยละ 97.79)

และทำงานกับวัตถุดิบในการผลิตที่มีความคม (ร้อยละ 85.84) ส่วนอาการเจ็บป่วยที่อาจเกี่ยวเนื่องจากงานที่พบบ่อย คือ อาการปวดไหล่และแขน (ร้อยละ 76.52) ปวดกล้ามเนื้อหลัง (ร้อยละ 65.04) ปวดกล้ามเนื้อคอ (ร้อยละ 50.44) มีอาการชาบริเวณปลายมือหรือปลายนิ้วมือ (ร้อยละ 53.98) และ ผื่นคันตามผิวหนังบริเวณมือ แขน ลำตัว (ร้อยละ 34.51) สำหรับการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องจากงานในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23.45 เคยได้รับบาดเจ็บซึ่งเป็นการบาดเจ็บเล็กน้อย ร้อยละ 68.92 มีสาเหตุจาก วัตถุ สิ่งของ ตัด บาดหรือที่มแทงอวัยวะ (ร้อยละ 70.27) ส่วนอวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บ ได้แก่ นิ้วมือ ง่ามมือ ข้อมือ (ร้อยละ 66.57) ทั้งยังพบ กลุ่มตัวอย่างที่สัมผัสปัจจัย คุณภาพจากการทำงานมีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและบาดเจ็บ เช่น การสัมผัสเสียงดัง (OR = 8.3, p = .000) แสงสว่างไม่เพียงพอ (OR = 4.7, p = .000) การยืนนานๆ (OR = 3.2, p = .016) และการทำงานกับเครื่องจักรที่ไม่มีเครื่องป้องกัน (OR = 6.3, p = .000)

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า นักการสาธารณสุขที่รับผิดชอบงานอาชีพอนามัยและสิ่งแวดล้อม ควรให้ความสนใจต่อการเฝ้าระวังทางสิ่งแวดล้อมและเฝ้าระวังทางสุขภาพ เพื่อป้องกันและควบคุมความเจ็บป่วยและการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องจากงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการทำงานของคนงานกลุ่มทำโครงการ

Independent Study Title Occupational Health Hazards, Illnesses and Injuries
Related to Work Among Informal Workforce:
A Case Study of Umbrella Frame Group

Author Mr. Preecha Chaichanan

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Chawapornpan Chanprasit Advisor

Lect. Dr. Thanee Kaewthummanukul Co-advisor

ABSTRACT

The umbrella frame working group confronted with unsafe working environment and working conditions, resulting in risk to work related illnesses and injuries. The purpose of this descriptive study was to examine occupational health hazards and work related illnesses and injuries among 226 umbrella frame workers in Meakue sub district, Doi saket district, Chiang Mai province. Data collection was conducted during September to October, 2011. The study instrument was an interview form consisting of the following three parts: 1) personal data and occupational history, 2) occupational health hazards, and 3) work related illnesses and injuries. A panel of experts confirmed the content validity of the interview form, which received a content validity index of 0.99. The reliability of this interview form was tested and yielded an accepted reliability value (0.85). Data analysis was performed using descriptive statistics.

The major findings indicated that the most important working environment hazards among the sample were ergonomic hazards including repetitive work of hand/arm (94.25%), prolonged sitting on the floor (89.38%), and body twisting/blending while working (82.30%) whilst chemical hazards was wood dust (55.75%). Regarding working conditions, most of the

sample worked with sharp machine or equipment (97.79%) and sharp raw material (85.84%). Work related illnesses frequently found were shoulder and arm pain (76.52%), back pain (65.04%), neck pain (50.44%), distal hands or fingers numbness (53.98%), and skin rash at hands, arms, body (34.51%). Concerning work related injuries during the past three month, 23.45 percent of the sample had injuries which was non-fatal injuries (68.92%). The injury causation was cutting from objects (70.27%) and injured body parts were fingers, skin bridging the fingers, and wrist (66.57). Furthermore, the study sample who exposed to occupational health hazards had a high risk of illnesses and injuries such as noise exposure (OR = 8.3, p = .000), insufficient light (OR = 4.7, p = .000), prolonged standing (OR = 3.2, p = .016), and working with unsafe guard machine (OR = 6.3, p = .000).

These findings indicate that public health personnel who take main responsibility for occupational and environmental health should pay attention on both the environmental and health surveillance. This is anticipated to either prevent or control work related illnesses and injuries effectively, resulting in quality of working among the umbrella frame group.